

Гребенюк О. В. студент 6 курсу,
кафедра архітектурного проектування цивільних будівель та споруд
Київського національного університету будівництва та архітектури
Зенькович Н. Г. керівник, кандидат архітектури, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ

Анотація: У статті досліджується особливості формування інноваційних центрів. Розглянуто сучасну проблематику спеціалізації центрів та світовий досвід. Наведені основні їх типи та задачі.

Ключові слова: інноваційний центр, технопарк, спеціалізація, впровадження.

Існуюча економічна ситуація визначила необхідність вибору найпродуктивніших форм розвитку в довгостроковій перспективі. Аналіз світового досвіду показує, що найшвидшого розвитку досягають регіони та країни в цілому, котрі в основу закладають поєднання інноваційної дослідницької діяльності та комерційної складової. Технопарки й є таким поєднанням та здатні бути рушієм економічного підйому в країні.

Згідно з Законом України, прийнятим 16 червня 1999 року, технопарк визначається так: «технологічний парк - юридична особа або об'єднання на основі договору про спільну діяльність юридичних осіб (учасників), головним завданням яких є діяльність з виконання інвестиційних та інноваційних проектів, впровадження наукоємних розробок, високих технологій і виробництво конкурентоздатної на світових ринках продукції [5].

Концентрація компаній, стартапів, студентів, фахівців та дослідницьких лабораторій створює умови для більш швидкого зростання, ніж поза ним.

Більшість існуючих технопарків у розвинених країнах зосереджені на науково-дослідних і дослідно-конструкторських роботах в університетах і підтримують передачу науково-дослідницьких робіт з університетів у промисловість. Приклади парків, які базуються на такому ж підході з акцентом на виробництво, показують, що такі моделі можуть бути успішними. Коли індустріальний технопарк створюється з умовою задовольняти попит на ринку і потреби виробничих процесів - це може мати більш успішний результат. Фокус на виробництво і мотивовану попитом науково дослідницьких робіт є ефективною стратегією у розвитку технопарків [1].

Технопарки виникли як відповідь на необхідність зближення наукової, комерційної та виробничої сфери. Спеціалісти виділяють три основні етапи,

кожен з яких спровокований революцією у виробництві чи науці. По мірі розповсюдження у світі виявилися специфічні риси різних типів. Так виділяють три основні моделі. Перша представлена великою кількістю орендованого простору, системою управління та малорозвиненою системою обслуговування. Модель для якої характерна упорядкована організація орендного простору, забезпечена підтримка резидентів та їх взаємне невитіснення. А також модель, що є багатопрофільною науково-виробничою структурою на базі одного чи декількох міст. Саме друга модель на сьогодні є найбільш актуальною в нашій країні. У нашій державі за типом формування їх можна розподілити на три категорії:

I. Центри, котрі були створені на основі вищих навчальних закладів. Прикладом може служити центр, ядром якого є Львівська політехніка.

II. Центри, котрі діють в рамках вільних економічних зон. До цієї категорії можна віднести СЕЗ Славутич, Азов, Донецьк та Unit.city (що сьогодні реалізується).

III. Центри, котрі були створені на основі вищих навчальних закладів, та мають державну підтримку та пільги обумовлені законом. Серед них можна назвати Укрінфотех, Інститут технічної теплофізики, Інтелектуальні інформаційні технології, Інститут електрозварювання ім. Патона, Агротехнопарк у місті Київ, Інститут монокристалів у Харкові, Вуглемаш в Донецьку [3].

До задач інноваційних центрів можна віднести: підготовку висококваліфікованих фахівців, організацію сприятливих умов залучення інвесторів, поліпшення умов тестування та вдосконалення прототипів для подальшого виробництва, координацію розробок та їх експертну оцінку, створення продукції та її просування на ринку [4].Що дозволяє створити сприятливу екосистему для стрімкого розвитку та оптимального виробництва.

Проте варто зауважити, що світовий досвід впровадження інноваційних центрів мав не лише позитивні наслідки. За даними видання Forbes від 25 вересня 2017 поспішний підхід до впровадження системи інноваційних центрів та помилкове визначення способу впровадження технологій може звести нанівець всі зусилля.

В цілому, невдачі інноваційних центрів діляться на два типи. По-перше, обрана спеціалізація може не відповідати запитам сьогодення. По-друге, інноваційний центр повністю відрізається від підприємства і відділений від його основних бізнес-функцій, а креативна складова відділена від процесу реалізації [6]. Тож за для реалізації продуктивного центру необхідно аби його спеціалізація відповідала запитам сьогодення та були створені оптимальні функціональні зв'язки й прозора система взаємодії складових. За даними видання FINANCE.UA найбільш актуальною, необхідною для розвитку кожної з галузей окремо в Україні була названа сфера ІТ, про це повідомляє агентство Ancor. [2].

Отже, інноваційний парк це багатофункціональний комплекс, де створюється екосистема та інфраструктура для розвитку в сфері високих технологій та креативних індустрій. Виділяють три моделі інноваційних центрів: американський, європейський та японський. Створення інноваційних центрів можна вважати однією з форм розвитку в довгостроковій перспективі, проте за для успіху цієї системи необхідно брати до уваги ряд факторів, таких як: актуальність спеціалізації, попит на ринку, стан галузі, додаткові специфічні чинники спеціалізації. При створенні центрів варто орієнтуватися на створення цілісного простору з усіма необхідними для життя функціями.

Література :

1. Уханова І.О. Розвиток та функціонування технопарків: світовий досвід та специфіка в Україні, ОДЕСА 2012
2. ПРООН Human Development Index (HDI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//gtmarket.ru/ratings/human-development-index/human-development-index-info](http://gtmarket.ru/ratings/human-development-index/human-development-index-info)
3. Чухрай Н. І. Інноваційний розвиток України: основні бар'єри та напрями їх подолання // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". - 2008. - №633. - С. 761-766.
4. Продіус О. І. Інноваційний розвиток промисловості: реалії та перспективи // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. - №1, Т. 1. – С. 106-109.
5. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 12 січня 2006 року, № 3333-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)

Аннотація: В статье исследуются особенности формирования инновационных центров. Рассмотрена современная проблематика специализации центров и мировой опыт. Приведены основные их типы и задачи.

Ключевые слова: инновационный центр, технопарк, специализация, внедрение.

Abstract: The article deals with the peculiarities of the formation of innovation centers. The modern problems of specialization of centers and world experience are considered. The main types and tasks are given.

Key words: innovation center, science park, specialization, introduction.